

Verslag Ledenbijeenkomst

maandag 25 maart 2024 - 19:30 tot 22:00
in theater de Bres, Schoolstraat 4, Leeuwarden

In de kleine maar knusse theaterzaal van De Bres namen 27 leden deel aan de bijeenkomst, onder wie enkele voormalig voorzitters van de ledencommissie. Woordvoerster Elske Schuurmans heette alle aanwezigen van harte welkom en schetste kort het programma van deze avond. Ze stelde Jorien Bakker voor - bestuurlijk ambassadeur van Natuurmonumenten voor Fryslân, Groningen en Wadden en gaf twee presentaties aan het geïnteresseerd publiek. Het eerste onderwerp waar Jorien de zaal over bijpraatte was het FPLG.

Presentatie Fries Programma Landelijk Gebied

Het [Fries Programma Landelijk Gebied](#) is de Friese invulling van het Nationaal Programma Landelijk Gebied (NPLG). Hierin staat hoe een aantal hoofddoelen voor het landelijk gebied, bijvoorbeeld op gebied van natuur en stikstof, water, klimaat en bodem, ingevuld worden op de korte en lange termijn. Alle provincies zijn doende om hun eigen vertaling te maken van het NPLG. De opgave is de natuur te herstellen zodat die zal voldoen aan de verschillende vastgestelde wettelijke normen en richtlijnen, zowel in nationaal als in Europees verband.

Gehanteerd wordt een gebiedsgerichte aanpak; voor ieder gebied worden natuurdoelanalyses vastgesteld volgens de Natura 2000 Vogelrichtlijn en Habitatrichtlijn. Een aaneengesloten netwerk van beschermde natuurgebieden moet de biodiversiteit waarborgen.

Voor water en klimaat zijn normen vastgesteld waaraan gehouden dient te worden maar er heerst grote bezorgdheid over de haalbaarheid, zeker nu de Europese Natuurherstelwet voorlopig niet wordt aangenomen.

Natuurorganisaties, waaronder Natuurmonumenten, nemen deel aan de besprekingen over de gebiedsprocessen en het FPLG. Gesproken wordt met agrariërs, vertegenwoordigd door de LTO, en met politici, het bedrijfsleven en banken maar er zijn helaas weinig burgers die meepraten en kritische vragen stellen. Het is belangrijk dat de Friese gemeenten vertegenwoordigd zijn en ook bekend maken aan hun inwoners wanneer er een bijeenkomst op handen is.

De provincie maakt dit voorjaar bekend waar en wanneer de bijeenkomsten gehouden worden. Tijdens deze besprekingen moeten keuzes gemaakt worden die soms moeilijk zijn, maar die nodig zijn voor een rijke natuur en biodiversiteit en een toekomstbestendig landelijk gebied. Zo kiest de gemeente Leeuwarden in de Hounspolder voor het bouwen van woningen in plaats van het natuurgebied te behouden voor de vele weidevogels. Maar vaak ook kan er toekomstgericht samengewerkt worden en kunnen natuur- en maatschappelijke doelen beide gehaald worden.

Na de presentatie over het Fries Programma Landelijk Gebied volgde de ledenvergadering.

Verslag Ledenvergadering Natuurmonumenten Fryslân

1. Verslag van de ledenvergadering van 2023
Dit is opgenomen in het verslag van de ledenbijeenkomst op 1 april 2023 in Leons.
Geen vragen of opmerkingen; dank aan Liesbeth Meijer.
2. Jaarverslag 2023 en plannen 2024
Covoorzitter Hubert Oversteegen licht de inhoud toe. In 2023 lag de focus op waterkwaliteit d.m.v. een webinar en ledenexcursie. Bij de bijeenkomst "Kracht van het Noorden" hebben de drie noordelijke ledencommissies drie kruiwagens met ondertekende petitie voor schoon

water aan de noordelijke bestuurders van de provincies, waterschappen en waterleidingbedrijven aangeboden.

Twee bijeenkomsten van de Ledenraad vonden plaats. Ook in 2024 zal dat het geval zijn.

Een vruchtbare samenwerking wordt onderhouden met coördinatoren en boswachters van de Beheereenheid. De ledencommissie werkt o.a. mee aan kwaliteitstoetsen en diverse activiteiten. Regelmatig wordt overlegd met ledencommissies van andere regio's.

Met Hogeschool Van Hall Larenstein wordt een leer- en afstudeermodule ontwikkeld over natuur en Natuurmonumenten die in september 2024 van start gaat.

Het contact met de leden gaan we naast Nieuwsflits en ledenbijeenkomst ook onderhouden door excursies bij te wonen. De Klankbordgroep wordt tot nu toe digitaal geraadpleegd.

Opmerking van leden: af en toe fysiek bijeenkomen en een thema bespreken zou prettig zijn. Een bijeenkomst net voor de bijeenkomst Fries Programma Landelijk Gebied wordt als idee geopperd.

Het jaarverslag 2023 wordt goedgekeurd met dank aan Liesbeth Meijer voor het opstellen van het jaarverslag.

3. Als nieuwe ledenvertegenwoordigers in de Ledenraad worden Elske Schuurmans en Els Boon gekozen. Tegenkandidaten zijn niet voorgesteld.
In verband met het naderend einde van de zittingstermijn zal Liesbeth Meijer op 1 juni aftreden als ledenvertegenwoordiger in de Ledenraad. Zij heeft zich 10 jaar lang vol overgave ingezet voor de ledencommissie en blijft nog tot het eind van dit jaar haar plaats in de Ledencommissie behouden. Zo kan zij haar vele werkzaamheden, kwaliteiten en contacten op een goede manier en in een werkbaar tempo overdragen.
4. Vragen en opmerkingen
Er heerst bij een deel van de leden twijfel over de aanpak van de wolf in de provincie. De problemen zijn duidelijk maar Natuurmonumenten is niet voor beheer van de wolf. In Europees verband is dit ook zo geregeld en van afschot zal voorlopig geen sprake zijn. Wellicht is de wolf een geschikt thema voor een volgende ledenbijeenkomst.
Niet alle leden zijn tevreden over de mate van zichtbaarheid van Natuurmonumenten in de media. De aanwezige bestuurlijk ambassadeur voor de Noord-Nederland bij Natuurmonumenten Jorien Bakker relativeert deze kritiek door momenten te noemen waarop Natuurmonumenten volop aandacht kreeg in alle media.
5. De covoorzitter bedankt de aanwezigen voor hun belangstelling en hun bijdragen en sluit de vergadering.

Na een korte koffie- en theepauze vervolgt Jorien Bakker het programma met haar tweede presentatie.

Presentatie Waddenzee

De Waddenzee is het enige natuurlijke Werelderfgoed van Nederland. Verantwoordelijk voor het behoud zijn naast Nederland ook Duitsland en Denemarken. Het gebied staat op de Werelderfgoedlijst vanwege de wereldwijd unieke geologische en ecologische waarden. Het is een van de laatst overgebleven intergetijdsystemen ter wereld en tegelijk het grootste. De biomassa is immens en de biodiversiteit is op wereldschaal afhankelijk van de Waddenzee. Het aantal aanwezige plant- en diersoorten is indrukwekkend en het is de overwinterings- en broedplaats van 10 tot 12 miljoen vogels per jaar. Ook een cruciaal gebied voor de vissentrek want daar jongen ze.

Helaas biedt de Werelderfgoedstatus geen volledige natuurbescherming. Met veel vogelsoorten zoals de scholekster, kanoet en rosse grutto gaat het al lang bergafwaarts en in kilo's uitgedrukt is 90% van alle vis de laatste decennia verdwenen. Ondanks de grote hoeveelheid natuurbeschermingsverdragen en EU-richtlijnen die op de Waddenzee van toepassing zijn verkeert het gebied in gevaar. De cumulatie van alle bedreigende activiteiten zoals baggeren, vissen, varen, kabels leggen, afvalwater lozen en militaire oefeningen maakt het gebied uiterst kwetsbaar. Toch ook een positief geluid: natuurherstel is heel goed mogelijk en kan ook heel snel omdat het gebied continu in beweging is door de getijden. Dan moeten er echter wel keuzes gemaakt worden en daaraan wordt dan ook hard gewerkt. Onder meer zijn tussentijdse herstelmaatregelen Natura 2000, een MIRT verkenning van alternatieven voor de verbinding met Ameland gaande maar er moet hoognodig ingegrepen worden bij bijvoorbeeld het ongebreideld lozen van afvalwater en de bodemberoerende visserij.

De aanwezigen reageerden enthousiast op de verhelderende presentaties en gaven uiting aan hun waardering voor de positieve houding en de bevrologenheid van spreekster Jorien Bakker. Men was het erover eens dat het samen een vuist maken heel belangrijk is en dat dit met 922.000 leden van Natuurmonumenten ook kansrijk is. Als dank overhandigde Elske Schuurmans het boek "De nieuwe gids voor de niet bestaande vogels van Europa" aan Jorien. Met een woord van waardering voor hun belangstelling en dank voor hun aanwezigheid besloot Elske de bijeenkomst.

Els Boon